

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2 Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Pred imenovanjem nevtralne vlade strokovnjakov

General Hadžić ministrski predsednik in notranji minister, Živojin Balugđić zunanji minister — Konsternacija med hegemonisti

Beograd, 11. julija. Navidezni zastoj, ki je zavladal v razpletu krize od nedelje dalje, tudi danes ni bil prekinjen s kakimi važnejšimi dogodki. Odločitev še ni padla. Vse stoji v znamenju ugibanj, posvetovanj in intrig. Jasno je le toliko, da zdaj nihče več ne misli na obnovo starega režima, izvenredne peščice politikov, ki se zavedajo, da pomeni padec Vukičevića in Korošca za nje politično in moralno katastrofo. Situacija se slejkoprej razvija v pravcu k nevtralni vladi, ki naj uvede med državno upravo nov sistem, odgodi in pozneje razpusti Narodno skupščino, na spomlad izvede nove volitve in pripravi teren za revizijo ustave, ki je postala neminovna.

Balugđić prispe danes v Beograd

Največjo pozornost hegemonistov je povzročila vest, da je bil s strani dvorne pisarne nujno pozvan v Beograd naš berlinski poslanik Živojin Balugđić (naša včerajšnja vest, da je že v Beogradu, ni točna). Njegov prihod se pričakuje za danes popoldne ob 16. Njegov prihod je neposredno v zvezi z rešitvijo krize in obstoja največja verjetnost, da bo njemu poverjena sestava bodoče nevtralne vlade.

Brezuspešne intrige proti KDK

Snoči od 5. do 6. je bil v avdijenci Aca Stanojević. Z dvora je odšel v svoje stanovanje v hotel Pariz, kjer so ga pričakovali njegovi ožji prijatelji, s katerimi je imel nato pozno v noč trajajočo konferenco. Opažati je, da so za demokrati sedaj tudi radikalni popolnoma izgubili orijentacijo in da nimajo nikakega vpliva več na razvoj dogodkov. Vsi njihovi poskusi, da bi se za hrbtom svojih dosedanjih zaveznikov pobotali s KDK, so ostali brezuspešni. Intrigant iz hegemonističnih krogov pa kljub vsem svojim dosedanjim neuspehom še niso prenehali z svojimi intrigami, ter so tudi včeraj poskušali zanesiti zmedo v politično javnost. Širili so verzije, da so v teku pogajanja med Pribičevićem in Aco Stanojevićem za ustanovitev koalicije med radikali in KDK. Seveda so bile te vesti, ki imajo predvsem namen diskreditirati g. Pribičevića, takoj najodločnejše demantirane.

Avdijenca dr. Žerjava

Splošno pozornost je vzbudila dolgotrajna nočna avdijenca zaslana g. dr. Žerjava. Dr. Žerjav je bil ob 9. zvečer pozvan na dvor ter je ostal v avdijenci do pol 12. ponoči. Avdijenca je v neposredni zvezi z razpletom krize in ji pripisujejo v vseh političnih krogih veliko važnost. Podrobnosti o tej avdijenci pa se zaenkrat čuvajo še v tajnosti.

Posvetovanja KDK

V predsedstvu KDK so se včeraj popoldne vršila dolgotrajna posvetovanja, po katerih je posl. Svetislav Popović odpotoval v Zagreb z raznimi poročili za Stepana Radića. V beograjskih političnih krogih domnevajo, da gre za to, ali bi g. Radić sprejel mandat za sestavo nevtralne vlade, ki bi bila vlada strokovnjakov, ki stoje popolnoma izven strank.

Poparjenost hegemonistov

Radikali in demokrati so se tudi danes ves popoldne posvetovali. Demokrati so silno poparjeni, ker uvidevajo, da se situacija razvija mimo njih. Radikali pa si očitno ne morejo zamisliti, kako bi mogla država obstajati brez njih. V stanovanju g. Ace Stanojevića so se danes ves popoldne vršile konference. Od 9. do 10. se je vršila ožja konferenca pristašev glavnega odbora, ki so se udeleževali med drugimi dr. Ninčić, Nikola Uzunović, dr. Sršić, dr. Stanić, dr. Subotić, Mihajlo Ranković in drugi. Ob 10. se je nato vršila skupna konferenca s pristaši Velje Vukičevića ter so bili med drugimi navzoči radikalni poslanci Velja Popović, Boža Maksimović, dr. Marković in Ratko Parežanin.

Nevtralna vlada generala Hadžića?

V opoldanskih urah se je zatrijevalo, da stoji zopet v ospredju nevtralna vlada generala Hadžića. General Hadžić naj bi iz vsake stranke izbral ljudi, o katerih sodi, da so kolikor toliko nepristranski in ki se niso preveč ekspozirali ne na eno, ne na drugo stran.

Vse to pa so le verzije in ugibanja brez konkretnije podlage. Očividno se čaka na prihod berlinskega poslanika Balugđića in računa se, da bo kriza na to kmalu rešena.

Konferenca kluba KDK

Beograd, 11. julija. V poslanskem klubu KDK se je danes dopolne vršila daljša konferenca v Beogradu navzočih poslancev, na kar je imel g. Pribičević daljši telefonski razgovor s Stepanom Radićem.

Konzultacije končane

Beograd, 11. julija. Iz posebnega vira izvem o političnem položaju sledeče: V političnih krogih smatrajo, da so konzultacije na dvoru končane in da stojimo neposredno pred zaključkom krize, ki bo rešena v pravcu nevtralne vlade z mandatom, da odgodi Narodno skupščino, jo pozneje razpusti in razpiše nove volitve. Kakor se zatrjuje, je še vedno v ospredju kandidatura generala Hadžića in našega berlinskega poslanika Balugđića, čegar oseba se imenuje kot zunanji minister v nevtralni vladi. Nadalje se navajajo imena raznih strokovnjakov in učenjakov. Novi kabinet bo imel samo 10—12 ministrstev. V vlado bodo poklicani le taki ljudje, ki niso angažirani v politični borbi nobene stranke.

Nobilovi spremljevalci umirajo

Radiobrojarka nesrečnih žrtev v Nobileve pustolovščine. — Mussolinijeva tolažba umirajočim. — Rešitev je skoraj izključen.

— Kingshay, 11. julija. Radiopostaja v Virgobayu je prejela nočjo od ostanka Nobileve skupine sledečo radiovest:

Izgubili smo ves pogum. Od ure do ure se nas loteva večja pobolost. Prosimo najne pomoči. Nam določena pomoč je tako blizu, a vendar tako daleč. Mi smo lačni, nervozni in umiramo. Mraz je tako hud, da se ne moremo niti umivati. Sotiri nam ne nudijo več nobene zaštite, taborišče pa je izpostavljeno severnim vetrovom. Vsi smo obupani. »Citta di Milano« je po naročilu iz Rima vso noč skušala dobiti zvezo z nesrečniki, da bi jim po Mussolinijevem naročilu sporočila sledeče:

Italija propada

— Pariz, 11. julija. V tukajšnjih vodilnih finančnih in političnih krogih zatrjujejo, da je Volpi demisijski zaradi težke finančne krize, v katero je zašla Italija. Proračunsko leto 1927-28 je prineslo velik deficit pol milijarde lir. Davčni dohodki padajo za približno 100 milijonov lir na mesec. Prav tako se križjo vloge v hranilnicah, blagajne so prazne. Na kako notranje ali zunanje posojilo ni mogoče misliti. Zlasti nezaupljivi so napram italijanskim finančnim ameriški bankirji. Mussolini ne more zvišati obtoka novčanic, ker je v tem pogledu vezan na obveznosti napram angleškim in ameriškim upnikom, katerih posojila so zadržana z zlatom in devizami italijanske banke. V omenjenih krogih se naglašja, da je novi minister Mosconi povsem nepristojna oseba za svoj resor.

GIOLITTITU SE OBRAČA NA BOLJE

— Rim, 11. julija. Zdravstveno stanje bivšega ministrskega predsednika Giolittija je danes nekoliko boljše. Bolečine na ledvicah so nekoliko popustile in bolnik je noč deloma prespal. Zdravniki so ga našli jutraj dobro razpoloženega, tako da je zavzel nekaj jedi. Pred Giolittijevim vilo je ves dan velik naval občinstva, ki se živahno zanima za stanje svojega starega voditelja.

Vladna večina se je prepričala, da je njena kombinacija nemogoča in obnovo Vukičevićevega režima popolnoma izključena. V njihovih vrstah je zavladala danes nepopisna konsternacija. Še do zadnjega so se prizadevali, da bi bila kriza rešena tako, da bi Narodna skupščina pred odgoditvijo rešila še nekatere nujne posle. Zdi se pa, da je to bilo na merodajnem mestu v smislu predlogov KDK, ki je že od vsega začetka vztrajala na stališču, da se mora okrvavljena Narodna skupščina razpustiti, odklonjeno.

Današnja opoldanska avdijenca zunanjega ministra ni bila v zvezi s politično situacijo, nego s poročili iz Tirane o atentatu na našega tamošnjega poslanika.

Kdo bo v novi vladi

Iz dobropoučenega vira izve vaš dopisnik, da obstoja za nevtralno vlado sledeča kombinacija:

ministrski predsednik in notranji minister: general Stevo Hadžić, dosedanjí vojni minister; zunanji minister: Živojin Balugđić, dosedanjí poslanik v Berlinu; finančni minister: dr. Dušan Letica, dosedanjí državni podtajnik v finančnem ministrstvu; prosvetni minister: dr. Josip Šilović, univ. profesor v Zagrebu; minister za narodno zdravje in socialno politiko: dr. Andrej Štampar, načelnik ministrstva narod. zdravja; minister za trgovino: Velimir Bajkić, industrijalec v Beogradu; prometni minister: inž. Sneler, direktor sarajevske železniške direkcije. Za ostale resore se iščejo primerni strokovnjaki.

Umor našega poslanika v Tirani ali manever zbeganih hegemonistov?

Snoči je bil baje umorjen naš poslanik v Tirani S. Mihajlović — Vest o umoru pa do danes opoldne uradno še ni bila potrjena

— Beograd, 11. julija. Snoči pozno zvečer se je bliskovito razširila po mestu vest, da je bil izvršen atentat na našega poslanika v Tirani Stanoje Mihajlovića. Po teh vesteh ga je baje neznan atentator tik pred 11. ponoči napadel na ulici, oddal nanj tri strele ter ga na mestu ubil. Atentator je pobegnil. Je baje neki Arnavt, čigar brat biva na našem ozemlju. Vest je izzvala v Beogradu veliko senzacijo. Krožile so najrazličnejše verzije.

Doslej pa ta vest

uradno še ni potrjena.

Poslanik Mihajlović je še včeraj popoldne ob 3. pošal zunanjemu ministrstvu brzojavko, iz česar sklepajo, da se je mogel atentat izvršiti šele pozno zvečer. Prva vest o atentatu je bila poslana iz Podgorice. Zunanje ministrstvo je takoj po sprejemu te vesti skušalo dobiti telefonsko zvezo s Podgorico, vendar pa iz neznanega vzroka zveza ni bila vzpostavljena. Ministrstvo se je nato službeno brzojavno obrnilo na tiransko poslanništvo ter zahtevalo točnejšega poročila, ki pa ga ob 12. še ni prejelo.

V zvezi z vestmi o atentatu na našega poslanika se je danes dopolne ob 10. do 12. vršila

seja ministrskega sveta.

Po seji je zunanji minister dr. Marinković odšel na dvor, da poda vladarju poročilo.

Pretresljiva rodbinska tragedija

— Rim, 11. julija. Te dni se je odigrala v kraju Motti v Kalabriji strahovita rodbinska tragedija, čije početki segajo 8 let nazaj. Takrat je neki Battaglia obljubil 26-letni Gullijevi zakon. Ker besede ni držal, je dekle streljalo nanj iz revolverja, pri čemer pa je bil Battaglia samo lahko ranjen. Nato se je oženil in se kmalu izselil v Ameriko. Tamkaj si je nakopal težko bolezen, dočim je od doma prejel anonimna pisma, da živi njegova žena lahkomišelnost. Ljudje, ki so mu pisali pisma, so zatrjevali, da izvira njegova bolezen od nekega čarovnika, ki je bil nekač Gullijev. Battaglia se je te dni vrnil domov in je predsočnim iz maščevanja najprej ustrelil svojo ženo, vdrl nato v stanovanje njenih staršev ter ustrelil tasta in tašo ter svakinjo, ki je živela še pri starših. Battaglia je bil aretiran.

Iz pestre policijske kronike

Včeraj popoldne okrog 19. ure se je vračal vpokleni kapetan Ferdinand P. po Gosposvetski cesti domov. Naenkrat ga je ustavil pred hišo št. 13 mizarski mojster Josip S. iz Zgornje Šiške in ga brez vsakega povoda napadel. Vrgel ga je na tla in ga surovo osuval z nogo, pri tem ga pa še ozmerjal z lumpom, falotom, gavnarjem itd. in mu grozil: »Jaz ti že pokažem.« P. je takoj odšel k zdravniku, ki je ugotovil, da je S. poškodovanca ranil na bradi in prsih. P. je pri padcu zadrl z glavo ob tla in se pri tem ranil tudi na desnem komolcu in na desni nogi.

Vidmar Ivan in Vidmar Anton, oba posestnika sinova v Črni vasi pri Ljubljani, sta si sosedla in sta se v splošnem prav dobro razumela. V nedeljo sta si pa prišla nekaj navzkriž. Ivan je prišel proti večeru v Antonovo stanovanje in se pričel z njim pripraviti, končno pa je pričel Antona obdelovati s pestjo. Prizadeval mu je več lažjajh poškodb na obrazu in na nosu, kjer so vidne daljše praske in krvne podplutbe. Raztrgal mu je tudi 50 Din vredno srajco. Ivan svoje dejanje priznava, vendar pa trdi, da ga je Anton prvi zmerjal z barabo in ga podil iz hiše, hoteč ga udariti z lesenim tolkačem. On mu je tolkač iztrgal iz rok in ga šele potem oklofotal. Nagrado za svoje junstvo bo prejel na sodišču.

Kolesarski tatovi so postali zopet podjetnejši in zdi se, da ne bodo prenehali s tatvinami koles, dokler se jih ne bo začelo občutnejše kaznovati. V zadnjih 24 urah so bile policiji prijavljene kar tri tatvine koles. Antonu Krošlju, akademiku, stanujočemu v Wolfovi ulici št. 12, je snoči okrog polnoči neznan kolesarski specialista ukradel iz gostilniške kleti Konzumnega dru-

Z največjo nestrpnostjo pričakujejo v političnih krogih uradnih vesti iz Tirane, ker ni jasno, ali gre morda za osebno maščevanje ali pa ima atentat politično ozadje. Poslanik Stanoje Mihajlović je nastopil svoje mesto v Tirani po znanem konfliktu z Albanijo, radi katerega so bili nekaj časa prekinjeni diplomatski odnosi.

Ker pa kljub temu, da je moral biti atentat izvršen že v prvih snočnih večernih urah, še niti

do danes opoldne ni službenega poročila,

so začeli v nekaterih krogih dvomiti, da bi bila vest sploh resnična. Misli se celo, da so bile te vesti morda razširjene v namenu, da bi se odvrgla pozornost od reševanja vladne krize ali pa da bi hegemonisti v zadnjem hipu preprečili sestavo nevtralne vlade in obnovili kravi režim pod pretvezo, da zahteva to kritičen zunanje-politični položaj.

Beograd, 11. julija ob 14.30. Do tega trenutka vlada še vedno ni prejela nikakega sporočila, odnosno odgovora iz Tirane. Zunanji minister dr. Marinković je zapuščajoč svoj kabinet izjavil našemu dopisniku, da smatra glede na to, da še ni uradnega poročila, da je vest o atentatu v Tirani neresnična. Za vsak slučaj pa je ponovno urgiral pri poslanstvu v Tirani nujni odgovor.

štva na Kongresnem trgu 2500 Din vredno črno pleskano kolo znamke »Puch«. Kolo je imelo montirane blatnike in priključeno sesalno. Zadržje kolo nekoliko škriplje. Kolo ima tovarniško število 143.327. — Mehaniku Alojzu Preku, doma iz Gabrij pri Dobrovi, je v ponedeljek popoldne med 17. in 19. uro izginilo z dvorišča Zemelrokov mehanične delavnice otroških vozikov na Glincah črno pleskano kolo znamke »Kintax«. Kolo ima široko, navzgor obrnjeno in že precej zarjavelo krmilo, obrabljeno sedlo, prosti tek, na sprednjem kolesu je plašč »Continental«, na zadnjem pa »Michelin«, oba popolnoma nova. Nov je tudi sprednji kolesni obroč. Kolo je vredno 750 Din. — Tretji nesrečnik, ki je nepričakovano prišel ob kolo, je Avgust Lenasi, železniški premikalec iz Most. V nedeljo zvečer je prišel med svoje znance v Erbežnikovo gostilno v Mostah. Kolo je prislono ob zid na gostilniškem vrtu, sam pa je odšel k družbi na vrt. Opetovano je stopil tudi v notranje gostilniške prostore. Medtem mu je pa podjeten uzmovič odpeljal kolo, kajti prilika je bila kot nalašč zato, ker se je vršila na vrtu šuma gasilska veselica in je bila ura še precej pozna. Kolo, vredno okrog 800 Din, je staro, vendar še dobro ohranjeno, sivo pleskano s temnimi progami, krmilo navzgor obrnjeno in ima veliko prestavo.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0—22.905, Berlin 13.56—13.59 (13.575), Bruselj 0—7.9341, Budimpešta 0—9.9163, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 8.0014—8.0314 (8.0164), London 276.3—277.1 (276.7), Newyork 56.765 do 56.965 (56.865), Pariz 221.75—223.75 (222.75), Praga 168.1—168.9 (168.5), Trst 296.5—298.5 do 298.5 (297.5).

Efekt: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 128 den., Kreditni zavod 170—175, Vevče 105 den., Ruše 265—285, Stavbna 56 den., Šešir 105 den.

Lesni trg: Tendenca nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 1 vag. desk, smreka - jelka, 24 mm, III., IV., fco vag. nakl. post. po 360, 1 vag. desk, smreka, 24 mm, I., II., fco vag. nakl. post. po 560 in 1 vag. tramov, 6/7, 6/8, 7/9, od 10, 11, 12 m dolžine, fco vag. nakl. post. po 270. Deželni pridelki. Tendenca slaba. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice in 1 vag. rži. Cena stari promptni pšenici je popustila, cena turščici pa se je nekoliko dvignila.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 801.64, Berlin 13.57 in pol, Milan 297.05, London 276.70, Pariz 222.075, Praga 165.50, Curih 1095.60, Newyork 56.865. — Efekt: Vojna škoda 443.

INOZEMSKA BORZE.
Curih, 11. julija: Zagreb 9.12 in tri četrt, Dunaj 73.15, Berlin 123.85, Milan 27.18, London 25.24, Pariz 20.23, Praga 15.37, Newyork 519, Budimpešta 90.50.

Zgražanje nad krvoprelitjem v Narodni skupščini

Občinski svet je na včerajšnji seji spontano obsodil krvoprelitje v Narodni skupščini. — Izjave posrednih klubov. — Neumesten izpad dr. Lemeža.

Ljubljana, 11. julija.

Včeraj ob 6. popoldne se je zopet vršila redna seja ljubljanskega občinskega sveta. Takoj po otvoritvi se je župan dr. Dinko Puc podal naslednjo izjavo:

»Dne 20. junija se je dogodil v Narodni skupščini zločin, katerega posledica sta bila v vrstah narodnih poslancev dva mrtva in trije ranjeni. Ta dogodek, kakršnega doslej ni bilo, je globoko razburil vso našo javnost in vzbudil težko žalost v vseh plasteh našega naroda. Ta zločin ni samo oskrnil parlamentarni tal, marveč je tudi silno ponižal naš ugled v svetu. Jas sem v znak žalosti dal razobesiti na mestnih poslopjih žalne zastave. Temu vzgledu je sledila vsa občina v dokaz solidarnega čustvovanja. Poslal sem tudi prisrčen telegram žalovanja in se z nekaterimi tovariši udeležil maše zadušnice, dočim so se drugi udeležili tudi pogreba žrtv. Žalostnega dogodka pa tudi danes še mislo prebota. Toda trdno upam, da kri ni tekla zastonj, marveč da bo utrla pot enakopravnosti vseh v tej državi, da bo pomagala k odpravi razmer, da ne bo poglobila nasprotij med Srbi, Hrvati in Slovenci, marveč da bo pripomogla najti ono pot v našem političnem življenju, ki odina vodi h konsolidaciji, pot enakosti in bratstva! V tej nadi klečim spominu padlih Pavla Radića in dr. Basarička: Slava!»

Vsi občinski svetniki so županovo izjavo poslušali stoje in h koncu so soglasno zaklicali: »Slava!»

Delavsko kmečki republikanski blok

Po nekaterih drugih naznanilih in po poročilu o javnih delih, ki se izvršujejo sedaj v Ljubljani, je dobil besedo občinski svetnik dr. Lemež, ki je v svojem govoru poudarjal, da je bil atentat v Narodni skupščini skrbno pripravljen. V Sloveniji se proti temu tragičnemu in velepolitичnemu dogodku ni dvignil nikakjaven protest. Policija, ki jo vodi Slovenec dr. Korošec, je brezobzirno zadušila vsak poizkus protesta na javnih shodih in tudi občinski svet ljubljanski ni zavzel svojega stališča k temu značilnemu dogodku. Govornik je obžaloval, da je župan ljubljanski »dal prednost« vsakdanjim koristim, ki jih imata v Ljubljani vodilni meščanski stranki, pred splošnimi interesi vsega slovenskega naroda in da ni čutil potrebe sklicati žalno in protestno sejo občinskega sveta. Tako postopanje, je nadaljeval govornik, je vtisnilo ne samo Ljubljani, temveč vsemu slovenskemu narodu na čelo žig sramotnega pandurstva in klečelastva pred vele-srbsko hegemonistično oligarhijo ter ga postavilo pred vsemi narodi Jugoslavije v zelo čudno luč. Končno je govornik prečital v imenu delavsko - kmetijske republikanskega bloka naslednjo izjavo:

Slovenska Ljubljana in slovenski narod, ki obstoja po svoji ogromni večini iz delavcev in kmetov, je sprejel dne 20. junija t. l. z ogorčenjem vest o hrvaških žrtvah v skupščini.

Ljubljanski občinski svet kot legitimni zastopnik slovenskega mesta Slovenije in največjega glasnik slovenskega naroda bi bil moral odločno protestirati proti temu pripravljeno atentatu vele-srbske oligarhije in izraziti sožalje vsemu hrvaškemu narodu ter prizadevanjem družinam nesrečnih žrtv.

Slovenci se zavedamo, da atentat v skupščini ni naveden poboj prenapetega zločina in da ni veljal samo prizadetim žrtvam, temveč da je bil to fašistični naspek na zadnje preostanke meščanske svobode v Jugoslaviji in zaton zadnjih ostankov meščanske demokracije. S strelji v skupščini prišla tudi v Jugoslaviji era odkrite fašistične militaristične diktature.

Mi se zavedamo, da je usoda slovenskega naroda ozko združena z usodo hrvaškega naroda. Vsi delci tega zvezanega celotnega ljudstva so hrvatskimi delavci in kmeti, ki so pokazali svojo pravičnost, da branijo svojo narodno svobodo celo na barikadah. Obenem se obračamo na bratske srbske delavce in kmete, do katerih goji slovenski narod iskrene simpatije in ki bodo sami nosili in če nosijo sedaj ravno tako kakor mi vse težke posledice reakcije, s pozivom za skupni boj proti vele-srbski fašistični militaristični oligarhiji. Obenem obžalujemo, da se je napravil uvod v to diktaturo pod ministrom notranjega ministra Slovenca, načelnika SLS dr. Korošca in smatramo sodgovorno za vse dogodke v Beogradu in na zagrebških ulicah vse vrhove SLS.

Delavsko kmečki republikanski blok v Sloveniji najodločneje protestira proti dogodkom v skupščini in daje ob tej priliki duška svojemu globokemu prepričanju, da je edini izhod iz te obupne gospodarske in politične situacije popolna svobodna samoopredelitev vseh narodov v Jugoslaviji in prostovoljna združitve vseh narodov, ki hočejo živeti z nami v skupni državni enoti, v zvezni republiki delavcev in kmetov.

Klub naprednih občinskih svetnikov

Občinski svetnik Iv. Tavčar je podarjal nato, da je umor ob 20. junija v Narodni skupščini globoko pretresel vso državo. Splošni žalosti v naši državi nad tem dogodkom je dala spontanega duška tudi Ljubljana, ki je dala svojim čustvom duška vedno takrat, ko je bilo treba manifestirati za humanost in pravice naroda. Posebno smo se zgrozili nad zločinom v beograjskem parlamentu, ker živimo pod vtisom, da je bil ta zločin pripravljen, ker ni bil izvršen vsled hipnega razburjenja posameznika in se je že prej napovedovalo prelivanje krvi. Smišljeno se nam združuje, ki so izgubile svoje očete, ki so šli v boj za pravice svojega naroda, ki so stali v prvih vrstah svojega ljudstva ter zato tudi padli. Še huje pa je to, da je ta zločin tako zelo vplival na vse naše politično in gospodarsko življenje v državi. Zakaj je prišlo do zločina, je čisto jasno. Pri nas v državi se ustvarja atmosfera, ki je nujno morala roditi zločina in katero so zakrivali tisti, ki so propagirale hegemonijo enega naroda nad drugim in ki so ločili državljane v dve

vrsti. O pravici je pri nas težko govoriti. Posebno socijalno in gospodarsko zapostavljanje prečasnih krajev je očividno. V teh razmerah mora biti vsakdo do prepračanja, da ni mogoče, dokler se ne popravi, misliti na harmonično življenje v državi, ki smo jo vsi ustvarili in želeli s tolikim idealnim zanosom. Usodna znamenja se kažejo na političnem obzorju naše države. Vedno globlji postaja prepad med prečani in Srbijanci. Pri nas se ne vodi politika pravice in gospodarske enakopravnosti, temveč politika sovraštva in gospodarske eksploatacije. Hrvati in ž njimi vsi prečani smo kruto prizadeti od te politike. Po-udariti moramo, da brez Hrvátov in Slovencev ni Jugoslavije. Zdrav razum in patriotična zavest nam morata narekovati izhod iz sedanje krize, da se država reši usodnih posledic. Tako kot doslej, ne gre več dalje. Le velike reforme bodo privedle državo iz sedanje težke krize. Tragedija v Narodni skupščini je dokazala nujno potrebo, da se izvede revizijska ustava in da se ustavnim potom zagotovi enakopravnost vseh državljanov. Če imamo enake dolžnosti napram državi, potem pričakujemo, da bo država delila vsem enake pravice. Zato se pridružujemo ukrepom župana, s katerimi je izrekel sožalje rodbinam padlih junakov in katerim dajemo vsi v občinskem svetu svoj pristanek. Živimo v veri, da se bo našel v državi mož, ki bo v teh nesrečnih razmerah spravi v naše državno življenje pravo smer, da bomo lahko živeli srečno in zadovoljno vsi delavci in kmetje, vsi, ki delamo, da bomo živeli prav tako, kakor smo si zamislili, ko je bila naša država ustvarjena.

Socijalisti

V imenu socijalistične skupine je občinski svetnik Likar podal nato naslednjo izjavo:

Politične razmere v državi so dovedle v Narodni skupščini dne 20. m. meseca do umorov. Umor v Narodni skupščini smatramo za kršitev in žalitev demokratičnega parlamentarizma ter jih obojujemo. Direktne vzroke teh umorov pa seveda ni iskati v političnem nasilju. Neposredni krivci umora so v režimskih krogih in v bolestnih razmerah političnega življenja in nje razvoja, ki sta ga zakrivali enako režimska, kakor opozicijska koalicija. Prva z neupoštevanjem parlamentarnega svojega prikrita diktatorstva po pokroviteljstvom ne-parlamentarnih vplivov, druga s svojo ne-taktnostjo in očitnim namenom priporočiti si delež na hegemoniji države.

Naša dolžnost je, da ob tej priliki protestiramo proti onečiščenju parlamentarne demokracije, še bolj je pa naša dolžnost, da najodločneje zavračamo in obojujemo vzroke, ki so državni parlamentarizem osmislili pred javnostjo in mu odrekli vsakršno resnost. Vzroki za okalus obstojajo že vse odlej, ko režim bodisi ta ali oni, ni upošteval parlamentarnega pri sestavi vlad, ko je preko ustave uveljavljal zakone in naredbi, o katerih bi morala sklepati Narodna skupščina. Ko že izjavi ter nad državljanji iz čisto političnih razlogov, ko je izvajal politično diktaturo iz koruptno egoističnih namenov, neenako pravično napram vsem državljanom.

V teh izjavih vidimo največje zlo in pravi vzrok današnje duhovne in politične anarhije.

Te metode politike in barbarsko razvnanje metode strastnega sovraštva med prečani in neprečani z obeh strani je zločin, ki ovira razvoj in ubija ugled kulture ter vodi v ideološko anarhijo celotni konflikts države. Ne staviva nobene resolucije, ker ne pričakujemo od tega občinskega sveta, da bi nepristransko obsodil dejanja in vzroke sedanjih razmer v državi, nego samo izjavo, da oboja socijalistična stranka umore iz strastnega sovraštva, in kot onečiščenje parlamentarne demokracije, še bolj pa oboja navedene politične in ne-parlamentarne vzroke, ki kršijo ustave in parlamentarne pravice Narodne skupščine, pravice državljanov in razvnamajo šovinistične strasti med državljani.

Socijalistična stranka pojde preko šovinističnih avtur meščanstva za svobodo in enakopravnost vseh državljanov.

Klub SLS

Končno je v imenu kluba SLS podžupan prof. Jarc izjavil, da sprejema poročilo župana na znanje in da obč. svetniki SLS obžalujejo žrtve ter sočustvujejo z rodbinami padlih. Nato je zavrnil izjavo dr. Lemeža, ki je napravil vso odgovornost za obžalovanje vredne dogodke SLS. Govornik je odredil dr. Lemežu pravico govoriti o krivdi kakega terorja, ker je ravno njegova stranka nastala pravzaprav iz terorja in se vzdržuje le s političnim terorjem. Napram izjavam obč. svetnika Tavčarja, ki je govoril o neki atmosferi, ki se razširja po državi, povdarja, da pomenja to pravzaprav zadoščenje za SLS, kajti stranke, ki so danes v opoziciji, so omogočile ustavo v do-sedanjih obliki, vsled česar je prišlo do tega, da moremo govoriti o hegemoniji. Da pri-demo do revizije ustave, je predpogoj har-monija želj in dostojnost v politiki. Zakaj lahko delamo v občinskem svetu? Zato, ker čuvamo dostojnost osebe in cenimo stvar višje, nego strankarski interes. Drugače ni mogoče. Toda infamija, ki jo je zgrešilo »Jutro«, ne more ustvarjati druge atmo-sfere. (Protesti v zbornici in na galeriji.) SLS ne more trpeti, da bi se blati ob de-setletnici države mož, ki je veliko dopri-nesel za ustvaritev države. Tudi naša želja je, da bi se premostila nasprotja. Dogodki v Narodni skupščini so dokazali, da je ide-ja naše države globoko ukoreninjena med našim ljudstvom. Kljub vsemu stoji naša država močna in krepa na zunaj, napram našim sosedom.

Županov odgovor na dr. Lemežev očitke

Župan dr. Dinko Puc je nato zavrnil očitke obč. svetnika dr. Lemeža, češ, da je predsedstvo občinskega sveta zastopalo splošne interese slovenskega naroda vsakdanjim, ki jih imata obe meščanski stranki v občinskem svetu, in da zato ni sklicalo žalne seje. Misli, da je s svojimi dejanji dokazal, da pravilno pojmuje položaj. Ne vidi, zakaj bi bilo potrebno, da bi se na drug način manifestiralo. Žalne seje nameroma ni sklical, ker je obstojala bojazen

spričo sedanjih razmer v občinskem svetu, da bi ne bila seja dovolj dostojna. Odločno tudi odklanja očitke, da je njegovo postopanje vtisnilo žig sramotnega pandurstva in klečelastva pred vele-srbsko hegemonistično oligarhijo. Nikdar ni klečel pred nobeno vladjo, čeprav je moral zaradi tega presedeti precej časa tudi v zaporih, niti pred avstrijsko, niti pred našo, ampak je vedno zagovarjal pravice našega naroda.

Nato je obč. svet prešel na dnevni red. O podrobnostih nadaljne seje bomo še poročali.

Klerikalizem pretaka krokodilove solze

Klerikalcem je hudo, da je Stepan Radić odklonil mandat za koncentracijsko vladu. — Ker so izgubili vsako nado na obnovev krvavega režima, intrigujejo proti KDK.

»Slovenec« piše, da je pri Srbijancih prevladala iskrena volja pristopiti k reševanju osnovnih državnopravnih zahtev, k čemur je pripomoglo z »nadčloveškim« naporom slovensko - klerikalno zastopstvo tako, da bi bil vodja Hrvatov g. Radić kot premier v novi vladi že našel zgrajen most, po katerem bi bil vodil državo in vse tri njene narode v novo veliko zgodovino. Ta pripravljenost srbskih strank in ti nadčloveški napor naših klerikalcev imajo, kakor znano, svoj izvor v krvavih dogodkih v Narodni skupščini in v želji dosedanjih režimovskih hegemonističnih strank, da bi v koncentracijski vladi, če ne že v polnem obsegu, pa vsaj deloma, se naprej vršili svoj rabeljski posel nad narodom v naši državi.

S tem, da je St. Radić odklonil mandat za sestavo koncentracijske vlade s sedanjimi režimskimi strankami, ki nosijo moralno odgovornost za prelivanje krvi v Narodni skupščini, je seveda režimovcem to upanje padlo v vodo, ker je gotovo, da tudi z obnovitvijo stare koalicijske vlade ne bo rešena obstoječa kriza in da bo zato življenje vsakega režima, ki ne bo uveden z odobrenjem KDK, le kratke dobe.

Zato joka »Slovenec«, da je St. Radić zapravljal tako lepo prilžnost, ko je bil po-klican, da izvrši veliko narodno in državno rešitev, da ustvari desetletje želje Hrvatov in Slovencev in da nove temelje in nov red naši krajevini, ko je odklonil »ponudbo, ki bi lahko postala zlat začetek novega hrvaškega in slovenskega državnega življenja.« Koliko nadčloveških naporov so imeli naši klerikalci, da so pripravili Punišo Radića do osodnih strelav v Narodni skupščini, ki so rodili to sijajno ponudbo, pa je sedaj vse zaman!

Seveda je S. Pribičević kriv, da St. Radić ni pristal na reševanje sedanjih okrvavljenih režimovskih strank. S. Pribičević je tisti žil duh, ki vodi St. Radića v pogubo in ki ne pusti, da bi Hrvati in Slovenci prišli do svojih pravic. Pribičević je tudi kriv, da je St. Radić odklonil razgovor z Aco Stabojevićem, čeprav ni niti vedel, da je A. Stabojević zaprosil za tak razgovor in da mu je St. Radić pustil odgovoriti po svojem zdravniku, da se ne more niti sedaj, niti kasneje razgovarjati z njim, niti sploh stopiti v kako družabno občevanje ne z njim in z nobenim članom vladne večine, ki je zakrivila po svojem članu in povzročila strašni zločin 20. junija.

Po starem avstrijskem geslu »Divide et impera«, ki so si ga osvojili tudi sedanjih režimovskih hegemonisti, napadajo krepko dalje S. Pribičevića v pričakovanju, da bo nekaj le ostalo. Pa so se doslej sami sebe varali in se bodo tudi še v bodoče. Niso voditelji KDK več tako neumni da bi se pričeli boriti med seboj in da bi tako služili kot plen okrvavljenim režimovcem.

Mi se le čudimo drznosti režimovcev. Ze iz dejstva, da je na pogrebu žrtv v Zagrebu govoril S. Pribičević in prečital sporočilo rajnega St. Radića iz bolnice, bi

moral izjaviti nauk, da je to znak najtesnejših in najpriskrnejših odnosov. Kljub temu, da se St. Radić še ni zacelila niti lastna rana, so pričeli upati, da bo kratkoma kmalu prebolel smrt svojega nečaka Pavla Radića in zvestega sodelovca dr. Basarička, in da bo s svojo ojačeno avtoriteto med prečasnimi ljudstvom ponudil roko radikalom in njihovim privrascem ter zavrgel S. Pribičevića. To dokazuje, da se niso prav nič izpametovali in da se so hudo zmotili, ko so mislili, da jim bo St. Radić nasledel na njihove nespretno nastavljenе limanice.

Kako naj KDK preide preko vsega, kakor da bi se ničesar ne zgodilo, in sodeluje s strankami, ki nosijo moralno odgovornost za krvave dogodke v Narodni skupščini, ker niso ničesar storile, da se zločin prepreči, temveč so celo v svojih glavnih listih ta zločin opravičevale in trpe še danes v svojih vrstah ljudi, ki so na sumu, da so pripravili umor skupno s Punišo Radićem. Če bi KDK to storila, bi upravičeno zaslužila zaničevanje tako na strani svojih pristašev kakor nasprotnikov.

Jasno je, da KDK ne more vstopiti v koncentracijsko vladu, ki bi hotela delati s sedanjo Narodno skupščino, in osnovati to vladu s strankami večine, ki tvorijo v tej skupščini večino in ki niti ne povedo, kakšen program bi izvrševala taka vladu.

Sicer pa KDK ne zahteva ničesar novega. To, kar zahteva kljub krvavih dogodkom v Narodni skupščini, je zahtevala že prej. Zahteva razpust Narodne skupščine, katere večina je bila izvoljena s policijskim nasiljem, ter tako vladu, ki bi zajamčila svobodno volitve. Opozicija niti ne vztraja na tem, da bi se naj prej izključno poverila vladu, ampak je tudi pripravljena pristati na nevtralno vladu. Večje skromnosti si sploh ni mogoče misliti po vsem tem, kar se je zgodilo.

Tisti, ki nočejo pristati na to solucijo, dokazujejo, da se bore samo za oblast, za njeno nadaljno zlorabo.

Solze, ki jih pretaka klerikalno glasilo »Slovenec«, ker St. Radić ni sprejel koncentracijskega mandata, so le krokodilove solze, ki pa jih bo znala KDK že še na primeren način obrisati. Za klerikalno moralu je sploh značilno, da očita S. Pribičeviću njegovo vlogo leta 1918, ko je peljal zastopstvo Narodnega veča iz Zagreba v Beograd, da je izročilo tedanjemu regentu in sedaj našemu kralju Aleksandru adresu, ki je služila kot podlaga za združitev Srb, Hrvatov in Slovencev v skupno državo. Tudi s takimi hujskanji ne bodo režimovci premočili Hrvatov, ker ne gre za vprašanje skupnega življenja Srb, Hrvatov in Slovencev v skupni državi, temveč za odpravo nadvlade enih nad drugimi, za uvedbo popolne enakopravnosti, za uničenje hegemonizma, ki ga naši klerikalci podpirajo s toliko vnemo, ker vedo, da je njihovo životarenje odvisno samo še od njegove milosti.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Tajinstven samomor v Vinkovcih. — Reformacija bosanskih muslimank. — Samomor podpolkovnikove žene. — 14letna deklica izginila. — Težka avtomobilska nesreča. — Zločinski pohotnež pred sodniki.

Včeraj se je po Vinkovcih bliskovito raznesla vest, da je izvršil samomor upravitelj šumske uprave Seid Teferović. Na hiši šumske direkcije so izobesili žalno zastavo. Seid Teferović je bil šele 33 let star in je opravljal posle upravitelja gozdnega oddelka imovne občine v Brodu. Samomor je izvršil v Slatini. V zvezi s tem samomorom poročajo, da se je tni mudil v Slatini komisar ministrstva šum in rudnikov, ki je pregledoval poslovne knjige. Popoldne se je komisar poslovil od upravitelja, ki se je zvečer ustrelil. Pokojni Teferović je služil pred prihodom v Vinkovce v Otoku in je tammošnim seljakom in posestnikom znan kot pošten in vester uradnik. Bil je oženjen in oče enega otroka. Teferovićeva življenska tragedija je za sedaj zagonetna, četudi se o vzrokih njegove smrti govori marsikaj. Treba je počakati na preiskavo merodajnih faktorjev, da bo ta zagoneten samomor razjasnjen.

★

Včeraj popoldne se je končalo zasedanja muslimanske hodžinske kurije v Sarajevu. Kurija je sprejela resolucijo, ki je prav za prav prvi reformistični odlok hodžinske kurije. Najvišji muslimanski svečenik reis ul ulem Čaušević je znan muslimanski reformator in je predložil razne reforme, ki jih pa hodžinska kurija ni sprejela. Sprejet je bil le predlog o reformi glede pokrivanja muslimank s pajčolani. Ta odlok navaja med drugim, da se more moralno jaka muslimanka posvetiti obrti in trgovini

in drugim študijam in sploh vsakemu poštenemu obrtu in poklicu, ki ne onemogočuje njene družabne in družinske sreče. Ženskam je dovoljeno, da si ne zakrivajo več obraza in rok s pajčolani. Odločeno je pa kurija odbila Čauševićev predlog, naj se dovolj muslimankam nošenje klobuka. Odklonjeni so bili tudi vsi reformistični predlogi glede kufr, muslimanske cerkvenega premoženja. Kurija je tudi obsodila reformatorja, ker je dal muslimanskim vojakom dovoljenje, da smejo nositi šajkače. Reis ul ulem je sprejel vse te protipredloge in izrazil svoje veselje, da je bil sprejet vsaj predlog glede pokrivanja obraza in rok muslimank, ki študirajo ali se bavijo s kakim poklicem. Šerjatska kurija je bila nato razpuščena.

Predvčerajšnjim se je usmrtila v svojem stanovanju v Zagrebu podpolkovnikova soproga Darinka Bugarin. Preiskava je dognala, da je podpolkovnikova žena že dolgo bolela na težki živčni bolezni. Zdravil jo je njen sorodnik dr. Paleček ter ji tudi svetoval, naj gre za nekaj tednov na odhiti k morju. Po zdravnikovem nasvetu je Bugarinova sklenila odpotovati v Dubrovnik. Dr. Paleček je prišel na njen dom, da bi jo spremljal na kolodvor. Na svoje veliko iznenadenje je pa našel svojo sorodnico nezvestno v postelji. Kraj nje je ležalo pismo, v katerem samomorilka navaja, da je morala v smrt zaradi težke živčne bolezni. O tragičnem dogodku je bila takoj obveščena policija, ki je odposlala v stanovanje

zdravniško policijsko komisijo. Pokojnica je zavzela večjo količino veronala. Strup je takoj deloval in nesrečnica je kmalu umrla. Po ugotovitvi smrti in pregledu trupla so truplo odpehali v mrtvašnico na Mirogoju.

Zadnje dni se je po Zagrebu razširila vest, da je nenadoma tajinstveno izginila neka 14 letna deklica iz Bregovite ulice. Deklica je pustila doma pismo, v katerem pravi, da bo skočila v Savo. Uboga mati je begala po mestu in iskala svojo hčerko. Sosedje so ji pripovedovali, da so videli, kako se je odpehala na avtu z nekim gospodom, ki ji je preje na skrivnem dvoril. Pred dnevi je mati šla na trg in našla v gneči svojo izgubljeno hčerko. Bila je vsa prepadena in izstradana. Materi je povedala, da so jo odpehali neki mladeniči. Mati je dala hčerko zdravniško preiskati. Zdravnik je ugotovil, da je mladoletno dekle deflorirano in okuženo. Policija je uvedla strogo preiskavo, da izsledi brezvestne zločince.

★

Včeraj se je pripetila na Kanalu v Zagrebu velika avtomobilska nesreča. Na kanalu je vozil šofer Josip Družić, nameščen pri tvrdki Rein. Avto se je na kraju, kjer je cesta zelo ozka in slaba, prevrnil v cestni graben in pod seboj pokopal šoferja. Mimoidoči so takoj pohiteli ponesrečenemu na pomoč. Potegnili so ga izpod prevrnjenega avta in poklicali rešilni voz, ki je ponesrečenca odpehjal v bolnico. Zdravniki so ugotovili, da ima šofer težke notranje in zunanje poškodbe.

★

Zverinstvo v Človeku se ne pokaže samo pri umorih. Včas se skriva desetletja v povprečnem človeku, dokler ne izbruhne hipoma z vso silo na dan. Tudi ni treba, da bi tekla kri. So še hujski, strašnejši in ogabnejši zločini, kakor umor človeka. Tak zločin je nedvomno spolna zloraba mladoletnih. Te vrste zločini se množe zadnje čase zlasti v Zagrebu in v okolici. Deklice, ki jim je komaj 5 do 8 let, leže v zagrebških bolnicah oskrnjene in okužene s težkimi spolnimi boleznimi. Zverinskemu moškemu pa to ni dovolj. Svojo pohoto zadovoljuje še naprej nad mladoletnimi deklicami. Saj ni težko omaniti otroka s čokolado in bonboni, zapeljati ga na ta način na samotni kraj in ga oskrniti. Zakon je za take zločince sicer strog, ker določa kazni od 10 do 20 let, vendar se pri takih primerih vedno najdejo kake »olajševalne okoliščnosti«, da zločinec ne dobi več kakor 2 ali 3 mesece zapore. Ko odsedi kazen, nadaljuje svojo zločinsko početje. Te dni je stal pred zagrebškimi sodniki degeneriran okoli 50 let star pohotnež, ki se je moral zagovarjati zaradi zločina nad mladoletno deklico. Zgodilo se je že l. 1926. Zato je zločinec že pozabil na svoj ogaben čin in je govoril o njem z največjo malomarnostjo. Ne vem več natančno, kako se je zgodilo, je izjavil. Z očetom male sem večkrat preč popival. Da, priznam, vzel sem deklico k sebi in se z njo igral. Toda okužil je nisem. To je storil najbrž njen oče, saj je že 4 leta vdovec. Sodnik ga je vprašal, ali to trdi, ali se mu samo tako zdi. Trditi ravno ne morem, je odgovoril zločinec, sicer pa, zakaj bi ne bila mogoče. Resnica je, da je bila deklica po zločinu nekaj tednov v bolnici. Njen oče je kmalu nato odpotoval v inozemstvo. Zato ni bila prisotna nobena priča. Državni pravdnik je samo prebral izjavo okužene deklice, ki je natančno popisala ostenen prizor in grožnje »strica« po zločinu. Iz medicinskega stališča je bila deklica po izjavi zdravnikov nedotaknjena in je bil zločinec obsojen samo na 8 mesecev ječe.

Beleznica

KOLENDAR.

Sreda, 11. julija 1928. Katoličani: Pij I. p.; pravoslavni: 28. junija: Olga, Kir i Jovan.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Ljudski kino (Matica): Potopljena mor-narica.

Kino Ideal: Florentinski goslač.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta in Hočevar, Šiška.

— Službeno iz LHP. Seja upravnega odbora se vrši v četrtek dne 12. junija ob 20. uri v posebni sobi kavarne »Evropa«. — Tajnica.

— SK Ilirija. (Plavalna sekcija.) Pozivam članstvo plavalne sekcije na strogo obvezen sestanek v svrhu razgovora o klubski izbiri tekmi, ki se bo vršila v nedeljo 15. t. m. Za letošnje tekmovalce pridejo v postev le oni, ki se tega sestanka udeležijo. Vabim tudi vse one, ki se zanimajo za plavalni sport in ki žele pristopiti k naši sekciji, da se tega sestanka udeležijo. Sestanek se vrši v petek dne 13. t. m. ob 19.30 v klubovi sobi kavarne Evropa. — Načelnik.

Živi s kroglo v srcu

Rudar Karel Mette iz Bochuma je bil med svetovno vojno ranjen v srce. Ostal je živ in tudi ozdravel je popolnoma, samo včas je občutil kakšno težavo. Te dni je šel k nekemu zdravniku v Berlin, da bi se dal preiskati. Röntgenovi žarki so pokazali nepričakovano sliko. V srčni steni je tičala krogla iz puške, vsa zakrita s trdo kožo in se je gibala v ritmu srčnega utripanja. Mette je nosil 10 let to kroglo v sebi, ne da bi zanj vedel. Zdravnik mu je rekel, da operacija ni mogoča.

Dnevne vesti.

— **Spomenik kralju Petru v Tesliču.** Mestni odbor Rdečega križa v Tesliču je pokrenil akcijo, da se postavi blagopokojnemu kralju Petru spomenik. Prebivalstvo je sprejelo to misel z velikim navdušenjem in je takoj začelo zbirati prostovoljne prispevke.

— **Iz državne službe.** Imenovani so za komisarja finančne kontrole in sreskega upravnika finančne kontrole v Št. Lju komisar finančne kontrole in Sinju Josip Krhin, za komisarja finančne kontrole in sreskega upravnika finančne kontrole v Murski Soboti komisar finančne kontrole v Prevaljah Nikola Božičič, za pomočnika knjigovodje pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani stalni računski pripravnik Ferdo Drogenik.

— **Kandidati za guvernerja Narodne banke.** Glavni upravni odbor Narodne banke je predložil trgovinskemu ministru pet kandidatov za guvernerja Narodne banke in sicer viceguvernerja in industrijalca Narodne banke g. Ignacija Bajlonija, dr. Miroslava Kulmerja, dr. Gedeona Dungskega, Miloša Savčiča in Andrijo Radoviča. Dva kandidata sta iz predvojne Srbije (Bajloni in Savčič), Radovič je iz Črne gore, dr. Kuler iz Hrvaške, dr. Dungskega pa iz Vojvodine.

— **Proga Sevnica - Št. Janž.** Nova železniška proga Sevnica - Št. Janž bo dolga 12 km. Načrt je že izdelan in sedaj je treba še izdelati v detajlih načrt za most preko Save, čim bo rešeno vprašanje financiranja gradnje nove proge, bo razpisana licitacija.

— **Posebni telefonski pogovori.** Na predlog nemške in madžarske pošte uprave je naše pošto ministristvo dovolilo s 1. julijem posebne telefonske pogovore z Nemčijo in Madžarsko. Ti pogovori se lahko vrše pred nujnimi pogovori in plača se trojna pristojbina.

— **Naši dobrovoljci in 10letnica ujednjenja.** Naši dobrovoljci se marljivo pripravljajo na proslavo 10letnice osvobodjenja in ujednjenja. V okvirju proslave prirede več razstav, iz katerih bo razvidno, kako so se v inozemstvu organizirali in kako so skoraj na vseh bojiščih posegli v borbo proti centralnim državam. Razstav, ki jih prirede naši dobrovoljci v Beogradu, Zagrebu in Mariboru, se udeležijo tudi českoslovaški legionarji z zanimivim zgodovinskim materijalom.

— **Hrvatski planinci na Kumu.** V nedeljo 22. tm. priredi Hrvatsko planinsko društvo skupni izlet na Kum.

— **Braziljsko - jugoslovensko društvo v Beogradu.** Na inicijativo braziljskega generalnega konzula v Beogradu g. Jaquesa Jonathana se je ustanovilo v Beogradu jugoslovensko - braziljsko društvo, čigar namen je pospeševati neposredne stike med obema državama in izolirati tuje posrednike v poslovnem prometu. V upravnem odboru je več narodnih poslancev in trgovcev iz raznih krajev.

— **Slovensko planinsko društvo naznaja,** da je na ponovne intervencije direktorja državnih železnic dovolila za povratek iz Planice z izletniškimi vozovnicami tudi zadnji vlak, ki odhaja iz Planice ob 18.10. Za ta vlak od sedaj ni bilo dovoljeno voziti se z izletniškimi vozovnicami.

— **Pohitite v naše divne gore!** V kočah SPD vlada deloma še dolgočasje, le posamezni turisti ali izletniki se šele prikazujejo. Sobe po kočah, lepe, čiste, s svežim perilom opremljene, čakajo turiste, da se v njih odpočijejo in pripravijo za nadaljno pot po naših divnih gorah. Večina turistov se pripravila, da pohiti tja gori avgusta meseca. Takrat jih je pa polno v kočah tako, da nimajo kje spati. Zakaj ravno avgust? Takrat so kočje prenapolnjene! Pojdite tudi v juliju. Tisti, ki imate dopust, vzemite si ga v juliju, ko je najdaljši dan. Razveselite se, ne silite v avgustu na gore. Takrat cvetlice tam gori že odcvetijo in marsikatera ne najde več. Seveda če se za cvetlice zanimate, kajti na gorah in v planinah so vse drugačne cvetlice kot v dolini. Pridite, obiščite te cvetke, opazujte jih, ne trgajte jih, kajti planinsko floro je treba čuvati. Ogledite si jih in pustite jih živeti, da jih prihodnje leto zopet najdete.

— **Prispevki aktivnih in vpokojenih drž. namestencev za Zvezo nabavljajnih združ.** Delegacija ministrstva financ za Slovenijo razglasa uradno: Po nalogu ministrstva financ, generalne direktorije državnega računovodstva z dne 27. junija se bodo v smislu čl. 14. uredbe o izpremembah in dopolnitvah uredbe o nabavljajnih združah državnih uslužbencev in o zvezi teh nabavljajnih združ (Ur. list št. 178/53 ex 1928), oziroma v smislu čl. 1. uredbe o zvezi nabavljajnih združ z dne 5. decembra 1920 (Ur. l. št. 29/9 ex 1921) izza julija t. l. dalje v 36 enakih mesečnih obrokih za Zvezo nabavljajnih združ odtežali prispevki, in sicer po 10 Din na mesec od prejemkov vseh aktivnih uslužbencev I., II. in III. kategorije, in po 5 Din na mesec od prejemkov vseh ostalih oseb, omenjenih v čl. 1. drugogocitarne uredbe. Med slednje spadajo vsi zvaniki in služitelji ter vse osebe, ki prejemajo podporo ali pokojnino iz državnih blagajne. Računovodstvu finančne delegacije in vsem njegovim odsekom je naročeno, da prično takoj z odtetanjem prispevkov.

— **Maloprodaja soli.** Na inicijativo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je uprava državnih monopolov z odlokom z dne 5. julija 1928 br. 22.319 pojasnila, da je dovoljena prodaja soli po novih prodajnih cenah tudi brez posebnega dovoljenja za prodajo. Prodajati smejo sol na drobno do nadaljnjega odredbe brez dovoljenja vsi oni, ki so že dosedaj prodajali sol, morajo pa skrbeti za to, da si čim prej pribavijo dovoljenje.

— **Suša na Dolenjskem.** Na Dolenjskem je zavladala ponekod velika suša tako, da so usahnil skoraj vsi potoki in studenci.

Nekatere vasi so brez vode ter jo morajo dovažati po več ur daleč. Tu bi bilo za ljubljanski občinski odbor mnogo hvaležnejšega dela, kakor pa vzpirajati gonjo proti naprednim listom in zagovarjati krvavi Korošček režim.

— **Svečana predaja otoka Krka primorsko - krajiški oblasti.** Danes se bo vršila na otoku Krku svečana predaja uprave velikemu županu primorsko - krajiški oblasti. Glasom poročila osiješkega obl. odbora je letošnja žetev v osiješki oblasti izredno dobra. Povprečni pridelek ječmena znaša po jutru 15 meterskih stotov. Pšenica je visoka 180 cm in ima klasje po 70 do 80 zrn. Sena se je pridelalo povprečno 20 do 25 meterskih stotov na oral. Tudi sadje kaže zelo dobro.

— **Preganjanje komunistov.** Na Hrvatskem in v Slavoniji so pričele policijske oblasti zadnje dni zopet na veliko preganjati komuniste. Hišne preiskave pri raznih komunističnih pristaših so na dnevem redu, mnogo pa jih je bilo aretiranih. Nihče ne ve, kaj je povod preganjanju, sploh ne pa se misli, da hočejo gotovi krogi pokretu nezadovoljstva, ki se vedno bolj širi, vtisniti pečat komunizmu.

— **Vreme.** Vse kaže, da bodo imeli prav oni, ki so napovedovali sušo. Po neprestanem deževju spomlad in začetkom poletja smo dobili lepo vreme, ki traja z malimi izjemami že od binkošti. Skoro vsak večer se nebo na severu nekoliko pooblači, zjutraj pa je zopet jasno. Včeraj je bilo lepo samo v Mariboru in Dubrovniku, povsod drugod deloma oblačno. Najvišjo temperaturo so imeli včeraj v Dubrovniku in sicer 32 stopinj. V Splitu in Skoplju je bilo 31. v Zagrebu in Beogradu 27. v Ljubljani in Sarajevu 26. v Mariboru 24 stopinj. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 768 mm, kar priča, da dežja, ki ga poljedelci že tako težko pričakujejo, še ne bo. Temperatura je znašala 17 stopinj.

— **Ciril Metodova družnica v Laškem** je nabrala povodom praznika sv. Cirila in Metoda za družbo Din 200. — Iskrena hvala! 553-n

— **Planinci, med pl. Ovčarjlo** in Dednim poljem v triglavskem pogorju je bil 6. julija izgubljen daljnogled Zeiss. Pošten najditelj se naproša, da ga proti nagradi odda upravi ali pa S. P. D. 552-n

— **Društva, korporacije, delegati etc.,** ki se udeležijo proslave 170 letnice rojstva prvega slovenskega pesnika Val. Vodnika v nedeljo 15. julija, ki se vrši na njegovem rojstnem domu v Zg. Šiški pri »Kamnitih mizi«, bodo vpisani v Vodnikovo spominsko knjigo, ki se vodi v pesniškovi rojstni hiši. Vsaj po zastopnikih bodi vpisano sleherno društvo in korporacija! Vpisi bodo objavljeni tudi v časopisih. 542-n

— **Pri glavobolu, omotici, bolečinah v ušesih, slabem spanju, razdražljivosti,** uporabi takoj pristno naravno »Franz-Josefov« grenčico. Izjave klinik za interne bolezni nam pričajo o velikih uspehih, ki jih je povzročila »Franz-Josefova« grenčica. Dobili se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 26-T

— **Fotoaparate kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg, 8.** 53-T

Iz Ljubljane

— **Iz tajne seje ljubljanskega občinskega sveta.** Nekemu ljubljanskemu meščanu je bila zvišana meščanska podpora. Vdovi nekega meščana je pa bila prošnja za podelitev meščanske podpore odklonjena. Vdovama magistratnih namestencev Smoletovi in Svetlovi je bila priznana vdovovina. Dalje se je sklenilo izplačati posmrtno četrt po pok. pis. ravnatelju Bartetu. Vpokojenim dohodarstvom uslužbenecem Simonu Bergantu, Jakobu Ponikvarju in Andreju Peklju se je vpokojitveni dan izpremenil. Odklonjene so bile prošnje Antonije Verbašove za podelitev koncesije elektro - industrijske obrti, Gospodarskega Procvita za podelitev koncesije informacijske biroja, Egona Štruklja za koncesijo za elektro - industrijsko obrt. Franji Zitkovi se izvrševanje izkuha ne prepoveduje. Prošnje Marije Lajčičeve, vojnih invalidov v Zagrebu in Ljubljani ter Keršiča za podelitev koncesije za avtoobse so se odklonile. Istotako se je odklonila tudi prošnja Ernesta Jontesa za prevoz oseb po Ljubljani. Prošnji Hermana Hrovata za knjigotisko koncesijo se je ugodilo. Občinski svet priporoča podelitev dimnikarskih koncesij Ivanu Kerncu, Cirilu Kušarju, Josipu Bevcu, Rihardu Kerncu in Janku Lipniku.

— **Iz Nadaljevanje tajne seje občinskega sveta ljubljanskega** se vrši v torek, dne 17. tm. ob 6. zvečer v mestni dvorani.

— **Iz Sokol na Viču** vabi Ljubljančane in okoličane na »Kresovanje« na Rožniku, ki se vrši v nedeljo 15. julija. Na sporedu je: bogat srečolov, šaljiva pošta, streljanje, godba in ples. V pavilijonih se bo nudilo gostom vseh dobrot za želedec; v mraku se zažge velik kres in rakete bodo razsvetljevale ves Rožnik. Pridite vsi.

— **Iz Dve nesreči med delom.** Včeraj popoldne se je pripetila v tovarni vijakov »Tova« na Rimski cesti lažja nesreča, ki bi pa lahko zahtevala tudi smrtno žrtev in je pripisati le srečnemu naključju, da se to ni zgodilo. V tovarni zaposleni 22-letni delavci Franciški Pečan, stanujoči na Glincih št. 2, je med delom odletel v glavo večji kos železa in jo poškodoval na desni strani glave. — Druga nesreča, ki je pa precej težjeja značaja, se je zgodila včeraj na novi stavbi na vogalu Slomškove in Koldvorske ulice poleg Sedejeve gostilne. Na stavbi sta bila zaposlena med drugimi delavci tudi brata Vubiča, Orga in Krsta, doma neke od Beograda. Nosila sta v večji kovinski posodi malto po precej visokih deskah, ki so se Orgi nenadoma izmaknile

izpod nog in je Orga padel pod zid, posoda z malto pa na njega. Pri tem je zadobil precej težke notranje poškodbe in pa večjo rano na nogi. Kljub opozorilu ni odšel v bolnico in je delal dalje. Sinoči mu je pa nenadoma postalo na Gosposvetski cesti pred kavarno Evropo slabo in je bil z rešilnim avtomobilom prepeljan v bolnico.

— **Iz Policijske prijave in aretacije.** Policiji so bili prijavljeni sledeči prestopki: 5 tatvin, 3 kaljenja nočnega miru, 1 prekorajenje policijske ure, 1 prestopok obreznega reda, 1 najdba psa, 1 prestopok obreznih predpisov, 1 nezgoda, 6 prestopkov avto - predpisov in 17 prestopkov cestnopolijskega reda. — Aretirane so bile štiri osebe in sicer: F. Silvester radi stopanja in Sinček Anton, ker je pobegnil od doma.

Španska inkvizicija v novi izdaji

Zakaj klerikalizem tako besni proti naprednemu časopisju. — Klerikalci bi radi prikrili polom svoje politike. — Značilen komentar zagrebškega lista.

Štab naše dične SLS je začel besno kampanjo proti naprednemu časopisju. Namen te divje gonje, ki ni prav in ki ne bo dosegla zaželenega cilja, ker smo se tudi Slovenci že davno otresli srednjeveške mentalitete, je več kot prozoren. Ne gre tu za znano karikaturu v »Jutru« in tudi ne za čast »najčistjega Slovence« dr. Korošca, marveč za maskiranje in prikrivanje poloma, ki ga je doživela SLSarska politika s tem, da se je udeležila velestrskemu šovinizmu in hegemonizmu, ki loče zatreti v naši državi vsako svobodno misel in vsak odpor proti brezvestnemu zatiranju in izkoriščenju prečasnega, pa tudi srbijanskega ljudstva. Klerikalni štab se dobro zaveda, kam je privedla stranko brezglava politika in kaj jo čaka pri prihodnjih volitvah. Zato besni proti naprednemu časopisju in poziva našo javnost, naj čita samo klerikalno časopisje, da bi resnica ne prišla na dan.

S to besno gonjo so klerikalni mogotci dokazali, da so pravi potomci španskih inkvizitorjev. Spremenila so se samo sredstva, način zatiranja resnice in svobodne misli je pa ostal isti. Predniki naših inkvizitorjev so branili svoje diktatorske metode z ognjem in mečem. Naši inkvizitorji bi jih pa radi branili in zagovarjali z zatiranjem naprednega tiska. »Slovenec« že od sobote besni in priobčuje z debelimi črkami na prvi strani pozive na bojkot naprednega časopisja. V to gonjo je vpregel celo ljubljanski občinski odbor, ki bi se kot samoupravna ustanova ne smel vmešavati v politične spore. Naprednemu časopisju očita, da hoče podivjati slovensko javno življenje, v resnici pa napenja klerikalni štab potom svojega tiska vse sile, da razpali strasti in pripravi politični boj na nož. Toda poštena slovenska javnost, ki še ni izgubila moralnega čuta in merila v sodbi o moralnih propalih, se dobro zaveda, kaj pomeni besnost vodstva SLS. Maček pač zavcili, če se mu stopi na rep.

Mi klerikalni gospodi na to pot ne bomo sledili, dokler nas sama ne prisili seči v samoočrambo po skrajnih sredstvih. Napredna slovenska javnost ne bo dovolila, da bi jo klerikalna gospoda tretirala kot kitajske kulije in jo prisilila misliti z njegovo glavo. Napredni Slovenci imajo svoje glave in so v borbi z mrtvo klerikalno roko že dovolj preizkušeni, da bodo znali odbiti tudi ta napad. Vodstvo SLS se v svojem deliriju temeljito moti, če misli, da bo s takimi metodami spravilo napredno

— **Iz Najden pes.** Tovarnar Henrik Franzl je prijavil policiji, da je našel svojo psico - foksterierko, ki mu je bila pred dnevi izpred hiše ukradena.

— **Iz Manjše tatvine.** Včeraj je prijavil na policiji delavec pri mestnem vodovodu Pavel Ban, da so neznan storilec ukradli v nedeljo na llovici dve vozni petrolejski svetilki, dve po poldrugi meter dolgi verigi in dve ključavnici - žabnici, v skupni vrednosti 225 Din, last mestnega vodovoda ljubljanskega. Svetilke so se nahajale na cesti radi javne varnosti ponoči, ker je bila cesta na tistem kraju prekopana. — Josipu B. je neznan tat ukradel 800 Din vredno umetno kobno protezo.

— **Iz Krasne dunajske otroške oblecke** od 34 Din dalje le pri Kristofič-Bučar, Stari trg, Ljubljana. 46T

slovensko javnost na kolena in da bo zatrla med Slovenci svobodno misel. Zgodovina političnega življenja Slovencev nas uči, da je rodilo vsako pobesnelo zaletavanje klerikalizma v napredne vrste ravno nasprotno, kar so hoteli klerikalci doseči. Vsak pritisk nalet na odpor in tako bo pošena slovenska javnost odgovorila tudi na ta najnovejši inkvizitorski napad na njene osnovne pravice tako, da si bo klerikalizem zapomnil, kaj se pravi siliti svobodno misleče ljudi v duševno suženstvo. Vsak človek ima pravico misliti s svojo glavo in te pravice klerikalizem naprednim Slovincem ne bo vzel, pa naj še tako besni.

Zelo zanimiv in značilen komentar h klerikalni gonji proti naprednemu časopisju priobčuje zagrebški »Morgenblatt« pod naslovom »Congregatio indicis, podružnica Ljubljana«. »Morgenblatt« piše:

Kmalu potem, ko je hudit izumel tiskarsko umetnost, je bil papež Pavel IV. prisljen nabiti na vsa cerkvena vrata seznam knjig, ki jih katoličani niso smeli čitati. To je bilo l. 1559. Indeks, kakor se je imenoval seznam prepovedanih knjig, je tekem let in stoletj narasčal in Leo XIII. je smatral za potrebno, da ga nekoliko omeji. To je bilo l. 1897. Zdjaj pa, leta 1928. je bila očitno v Ljubljani ustanovljena podružnica congregacionis indicis in njeno vodstvo je bilo prenešeno na Koroščevo večino občastnega odbora. Objave te podružnice izhajajo seveda v »Slovencu«.

Danes (včeraj) je izšla prva. Kakor anatemata ima debel naslov »Obsodba« in je naprejena proti dnevniku »Jutro«. Ta list je bil namreč tako nesramen, da je razžalil s sliko Antona I. iz hiše Korošec. Strašno je prokletstvo, ki ga je izrekla congregatio indicis, alias občastni odbor: »Jutro« ne sme v noben urad in v nobeno ustanovo, ki je podrejena občastnemu odboru. Vsi abonmaji se mu odpovedo in nobenega oglasa ne sme več dobiti od občastnega odbora. Celotno občastni uradi, ki so plačali naročnino že vnaprej, morajo list odpovedati.

Da, da strašno je Gospodova osveta, čeprav je Gospod samo dr. Korošec. On je bolj papeški, nego papež Pavel V., ki je določil samo cerkvene kazni. Anton I. kaznuje z odpovedjo naročnine in prepovedjo oglašanja. Vidimo torej, da čaka Ljubljano še dolga doba inkvizicije. Uredniki »Jutra« naj se čuvajo. Lahko se jim zgodi, da končajo nekega lepega dne svoje življenje strašno in nečastno na grmadi.

Čemu doprinaša človeštvo žrtve polarni sfingi

Prihodnje leto bo organizirana velika znanstvena ekspedicija na severni tečaj. — Fridtjof Nansen o pomenu polarnih ekspedicij.

Skrajno površno in slabo organizirana Nobilova ekspedicija na severni tečaj je znova opozorila ves svet na raziskovanje polarnih krajev in na težke žrtve, ki jih je doprineslo človeštvo v svojem prizadevanju pojasniti skrivnost obeh tečajev. Nobilova pustolovščina je zahtevala žaj tudi najtežje žrtve, kajti vse kaže, da je znameniti norveški raziskovalec Roald Amundsen po tolikih uspehih v raziskovanju polarnih krajev našel v večnem ledu strašno smrt. Človeštvo se nehotne vprašuje, kaj res treba doprinašati toliko moralne in gmojne žrtve za raziskovanje pustih in neoblivljenih polarnih pokrajev.

To vprašanje postaja aktualno ne le glede na briske izkušnje z Nobilovo ekspedicijo, marveč v prvi vrsti zato, ker je bilo nedavno v Leningradu na mednarodnem posvetovanju polarnih raziskovalcev pod predsedstvom Fridtjofa Nansena sklenjeno organizirati prihodnje leto z novim nemškim zrakoplovom Zeppelin L 127 novo, več mesecev trajajočo znanstveno ekspedicijo na severni tečaj. Stroški za ekspedicijo bodo znašali 2.500.000 dolarjev in baje se je v ta namen nabralo po vseh državah civiliziranega sveta že 2.250.000 dolarjev. Polarni raziskovalci so izdali proglas, v katerem pravijo, da polarnega ozemlja ne raziskujejo zavoljo polarnih krajev samih, marveč zavoljo objubljenih krajev na naši zemlji. Gre v prvi vrsti za meteorologijo, ki se ne bo mogla uspešno razvijati, dokler ne bo mogoče stalno opazovati in proučevati vremenskih priliki v polarnih krajih. Izpremembe v atmosferi nastajajo tako, da prehaja topli zrak iz tropičnih v polarne kraje, kjer se ohladi in vrača nazaj. Dokler ne poznamo točno atmosfere v polarnih krajih, ni mogoče govoriti o teh zračnih tokih. V polarnih krajih nastanejo vsi cikloni. Tu ne zadostuje slučajni poset polarnih krajev, marveč je

treba stalno opazovati vremenske izpremembe. Sovjetska vlada namerava zgraditi v severni Sibiriji veliko opazovalno postajo.

Nansen pravi, da je minila doba sportnega zanimanja, reklame in rekordov v polarnih krajih in da se pričena sistematično znanstveno delo. Ko sem pil z ladjo »Fram« proti severnemu tečaju, pripoveduje Nansen, smo prevozili na dan komaj 200 km, zrakoplov pa preleti v eni uri 120 km. Takrat smo potrebovali za polarno ekspedicijo tri leta, z zrakoplovom pa lahko dosežemo isti cilj v enem dnevu. Toda na parnik smo lahko vzeli cel znanstveni laboratorij in znanstveno delo je bilo mnogo lažje nego na ekspediciji z zrakoplovom. Z velikim zrakoplovom bo mogoče odkriti v polarnih krajih marsikaj novega. Nov nemški zrakoplov bo mogoč vzeti poleg posadke in bencina s seboj 100 tm tovora, kar pomeni, da bo lahko poletela v polarne kraje cela znanstvena ekspedicija, ki jo pustimo tam toliko časa, da temeljito prouči polarno ozemlje. Ekspedicija bo mogla zgraditi v polarnih krajih veliko taborišče z radiopostajo, in tako bomo lahko trajno opazovali vremenske izpremembe. Samo na ta način se bo dalo vreme več ali manj zanesljivo napovedovati.

Iz merjenja solnčnega izžarevanja in opazovanja magnetičnih pojavov bomo lahko delali važne zaključke za napovedovanje vremena za daljšo dobo. Gospodarski namen teh opazovanj bo neprecenljiv. To bo prekrat v poljedelstvu, kajti pomisliti moramo, kolikšnega pomena bo za poljedelca, če bo vedel že pozimi, kakšna bo pomlad. Napovedovanje ciklonov bo preprečilo zračne in pomorske nesreče. So pa še drugi praktični cilji, ki nas silijo, da točno preiščemo polarne kraje. Najvažnejše je merjenje polarnega morja. Znanost

mora končno vedeti, do kam sega morje in kje se začena kopno. Napačno je mnenje, da je obala meja kopnega. Kopno sega v polarnih krajih zelo daleč. V severni Sibiriji sega n. pr. kopno še 700 km od obale. Tako daleč je namreč morje globoko samo 200 do 300 m in je dno torej pavzaprav podaljšanje kopnega. Šele 700 km od obale je morje globoko 3800 m.

Za geografje je neprecenljivega pomena, da se točno ugotovi obseg kopnega v polarnih krajih. Zrakoplov, s katerim politimo prihodnje leto na severni tečaj, bo opremljen s posebnimi instrumenti tako, da bomo lahko merili morje in kopno akustičnim potom neposredno iz letalčevega zrakoplova.

Tudi biološka raziskovanja polarnega morja so velikega praktičnega pomena. Zakaj ima mrzla voda na severu več rib nego topla v zmernem pasu. Rib v ledenem morju je zato toliko, ker pravo polarno morje nima življenja in ker zadržuje ledena skorja ultravijoličaste žarke brez katerih ni življenja. Vse rastline, ki jih odnašajo v morje velike reke v Sibiriji in na Aljaski, se zbirajo v nezamrzlih vodah Severnega morja in nudijo ribam bogato zalogo hrane. Raziskovanje življenjskih razmer v teh krajih je velikega praktičnega pomena za ribištvo.

Tako pravi znameniti polarni raziskovalec Nansen. Vsi ti problemi se dajo rešiti samo s sistematičnim znanstvenim opazovanjem. Za raziskovanje polarnih krajev je po mnenju vseh strokovnjakov najprikladnejši zrakoplov in zato je bilo sklenjeno organizirati veliko znanstveno ekspedicijo na severni tečaj z novim nemškim zrakoplovom Z L 127. Zato ekspedicijo bodo prispevali vsi kulturni narodi. Na posvetovanju polarnih raziskovalcev v Leningradu je bilo ukrenjeno vse potrebno, da se ekspedicija temeljito pripravi.

Velika eksplozija v Budimpešti

Včeraj popoldne se je pripetila v nekem budimpeštanskem predmestju strašna eksplozija, ki je zahtevala štiri smrtno žrtve. V neki hiši se je nahajala v kleti velika množina graha in sta imela dva delavca nalogo, da ta živila s pomočjo žveplene kisline očistita črvo. Nenadoma so se pa vneli plini, nastali iz izhlapevajoče kisline, in sledila je oglušujoča eksplozija. Vso enonadstropno hišo je vrglo v zrak in jo popolnoma razdejalo. Poleg obeh omenjenih delavcev so se nahajale v hiši še tri osebe, in sicer žena hišnega lastnika, njena hčerka in njihova služkinja. Vseh pet nesrečnikov je bilo pokopanih pod razvalinami. Slučajno je šel v času eksplozije mimo hiše neki transportni delavec, ki je stokajočim žrtvam hotel pomagati. Toda tudi njega je pokopalo podiračo se zidovje.

Reševalna dela policije in ognjegascov so bila zelo otežkočena, ker reševalci niso vedeli, v katerem delu hiše naj iščejo ponesrečence. Po dolgotrajnem naporu so končno izvlekli izpod ruševin omenjenega transportnega delavca in pa domačo hčerko ter služkinjo, seveda vse težko poškodovane. Oba delavca in hišna gospodinja so bili izkopani mrtvi. Pri nadaljnjem kopanju so potegnili izpod razvalin mrtvega še 34let. trgovca Štefana Kasza, ki je ravno hotel v kritičnem trenutku obiskati hišnega gospodarja, ki pa je bil slučajno po opravih odsoten. Ko so lastnika obvestili o grozni nesreči, se je onesvestil. Pri reševalnih delih so se s strupenim plinom zastrupili trije reševalci in sicer dva policijska stražnika in en gasilec in so jih v težkem stanju prepeljali v bolnico.



Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Iz Celja

— **c Točenje alkohola** plač nabornikom je prepovedano sresko poglavarstvo v Celju v mestu Celju in okolici v dneh od 13. do 21. julija. Te dni se vršijo v Celju nabori.

— **c Tovarna Westen** bo za svoje delavstvo pozidala več stanovanjskih hiš ob cesti, ki vodi na okoliško pokopališče. Nekaj hiš bo dozidanih še tekom tega leta.

— **c Cele jate plakaterjev** so poslali te dni po Savinjski dolini. Povsod maežajo in lepjo lepake za nedeljski klerikalni tabor, ki se bo vršil na »gmajni« v Dobrištvu in ne v Zalcu, kakor laže klerikalno časopisje. V Zalcu se bo vršil tabor, šele v septembru. Klerikalci bodo na svojem taboru zlorabljali v svoje strankarske svrhe narodni tabor, ki se je vršil pred 60. leti v Zalcu.

— **c Nevaren vlomilec pod ključem.** V hotelu »Pošta« so aretirali 40letnega Florijana Fluksa, doma iz Smarja pri Jelšah. Fluks je vlomil pri nekem posestniku v Dobju in ukradel 7000 Din gotovine ter hranilno knjižico za 120.000 dinarjev. Nato je odšel v Celje, kjer je papeval po raznih gostilnah in pri tem padel v policijske roke.

Edgar Wallace:

TRIJE PRAVIČNIKI

ROMAN.

— Sreča v nesreči. V nedeljo popoldne sta drvela z motociklom po lepi dolinski pokrajini dva znana ljubljanska mlada, ki imata tam doli na Dolenjskem v zakupu lovišče. Blizu Stične se je pa drveči železni konj nenadoma splašil in junaška jahača sta odletela na njivo, kjer ju je sprejelo pšenično klasje. Bila sta baje v tako prijetnem razpoloženju, da se niti zavedla nista, kaj se je zgodilo. Seje ko sta začutila občutne bolečine, sta spoznala, da nista več na motociklu, marveč sredi njive. Motor no kolo se je nekoliko polomilo, jahača sta ostala k sredi nepoškodovana. Za puške pa baje še sedaj ne vesta, kje so, ali na njih ali v gostini.

»Kako je prišla ven? Ali je še kdo v hiši? Govorite!«

»Omara pod stopnicami ima izhod v klet,« je mrzlo odgovorila Mirabela. »In iz kleti vodita dve poti. Sodim, da se je ene izmed njih poslužila teta Alma.«

Krošnjar je besno zaklel in je stopil k njej, jo zgrabil za roko in jo sunil proti vratom.

»Žurite se!« je ukazal in jo je vedel po stopnicah dol, skozi vežo in v kuhinjo.

Odrinil je zapah, toda ključavnica na kuhinjskih vratih je bila zaklenjena.

»Sem kaj!« Držal jo je za roko kakor s kleščami. Stelkel je z njo po hodniku in je odprl dveri.

V zelo nepravem času. Od vrta sem je prihajal neki mož; smehljaj se je, kakor da mu je bil ta trenutek prišel na um dober dvotip. Ob pogledu nanj je krošnjar izpustil Mirabelino roko in je po bliskovito segel v žep.

»Kdaj hočete umreti?« je pokojito vprašal Leon Gonzalez. »Odgovorite! Samo brzo!«

Browning v njegovi roki je trepetal kakor od morilske strasti.

15.

Dve nezgodi.

Krošnjarjev obraz se je spalil. Dvignil je tresoče se roke kvišku.

Leon je stopil k njemu, mu vzel browning iz znojne roke in ga je vtaknil v svoj žep.

»Vaši prijatelji že čakajo?« je vprašal vljudno.

Krošnjar ni odgovoril.

»Tudi Cuccini? Misliš sem, da sem mu za nekaj časa zagrenil ta posel?«

»Odšli so,« je zagodrnjal krošnjar. Gonzalez se je ozrl na okoli. »V hišo bi vas ne hotel vzeti. Pa tudi tukaj bi vas ne maral pustiti. Skoraj se mi zdi škoda, da niste rabili revolverja,« je menil obžalovaje. »S tem bi bilo rešenih mnogo trenutnih problemov.«

Enega teh problemov je rešila Alma, ki se je bila med tem vrnila. Hlastno je segla po puški.

»Ljubše bi mi bilo, da ga ustrelite vi kakor pa jaz,« je Leon rekel povsem resno. »Policija je zelo nezaupna, kadar rabim orožje, in mi nikdar noče verjeti, da sem ravnal v silobranu.«

Zvezal je moža roke na noge. Ko je bilo to storjeno, je stavil še nekaj vpra-

šani, nato je pa odhitel proti skednju. Nekaj minut nato se je vrnil s stražarjem, ki je bil ves pobit.

»Sedaj se ne da nič več izpremeniti,« je presekala Leon možakovo opravičevanje. »Vprašanje je le, kam se je zatkel ostanek »bratov?«

Tedaj je nekaj zapiskalo mimo njega: čulo se je kakor brenčanje razjarjene ose. Sekundo za tem je čul zamolkel tlesk.

V naslednjem trenutku je bil že na tleh; browning je naperil na seč.

»Brž v hišo!« je zavpil ukazovaje. »Za vas se ne bo nihče brigal.« Stražar si tega ni dal dvakrat reči ter jo je naglo ubral v zavetje zidov.

Tisti mah je Gonzalez pogodil, kje se nahaja sovražnik. Zagledal je v bližini plosko streho pokritega tovornega avtomobila. Neki možak je šel počasi in izzivalno mimo odprtine v seči, toda Gonzalez ni hotel še streljati in manever se je takoj ponovil. Po vsem videzu so hoteli njegovo pozornost obrniti na odprtino v zelenikovem grmu, da zakrijejo svoje prave namene. Gonzalez je šel z očmi po obronkih travnika, s katerimi vzporedno — tako je sodil — bi majhen poteček ali nalašč v ta namen izkopani jarek tvoril steno zatočišče.

Zopet je možak leno stopil mimo odprtine v zelenikovem grmu. Leon se je naslonil na komolce in je pomislil. Baš ko je končal z merjenjem, se je možak vnovič pojavil.

Pok!

Gonzalez je meril en čevljev za moža. Oni je videl ogenj in je planil nazaj, kakor je Leon pričakoval. V naslednjem trenutku se je možak vdal na tleh; krogla ga je bila zadela v nogo.

Leon se je nasmehnil, da so se videli njegovi beli zobje. Potem se je obrnil proti ostalim napadalcem. Napad je prišel, kakor je bil pričakoval, izza majhne vzpetine, ki je obvladala njegov položaj.

Prva krogla je z jeznim brenčanjem oplazila tla na njegovi desni, vzdignila prst in pesek in zamolko udarila v drevo. Se preden se je glava na oni strani utegnila skriti, je Gonzalez sprožil, ustrelil se enkrat na desno in enkrat na levo, vstal, stekel za drevo in dospel tja baš še pravčasno, da je videl tri glave, ki so izginjale na cesti. Še nekaj časa je čakal in pazil na vrzel v grmiču, toda napadalci, ki so vlekli ranjenca iz dosega njegovega revolverja, se niso več pojavili, in minuto za tem je videl, kako se je tovorni avto naglo oddaljval po stranski cesti, in tedaj je vedel, da je nevarnost minula.

Streljanje je vzbudilo pozornost. Minulo je jedva nekaj minut, kar je bil Gonzalez v hiši, ko je priglasil stražnik na penečem se konju pred dveri in tam stopil na tla. Na eni izmed sosednjih farm so bili čuli streljanje in so bili telefonirali po stražnika. Le-ta je kake pol ure pisal zapisnik in med tem se je bila v Mirabelini sobi zbrala polovica farmarjev iz sosesčine, vsi oboroženi s puškami.

Mirabela je bila malo skupaj s stražnim Leonom ali vsaj ne toliko, kakor si je bila želela. Ko sta bila trenutek sama, mu je povedala o Leejevem posetu.

Löwensteina še vedno zaman iščejo

O Löwensteinu govori ves svet. — Kako je postal sin židovskega kramarja milijarder. — Ves rokavski zaliv so preiskali zaman.

Vsi inozemski listi še vedno obširno pišejo o zagoneški bankirja Löwensteina, o katerem so še vedno ne ve, je li mrtev, ali pa se kje skriva. Belgijski magnat je postal kar čez noč junak dneva in njegovo ime gre od ust do ust. Znan je bil sicer tudi poprej, toda gotovo bi moral poseči globoko v žep, če bi si hotel z denarjem napraviti tako reklamo, kakor si jo je napravil s tem, da je brez sledu izginil. Okrog njegovega imena se že zdaj plete pravilica in če moža ne bodo našli, postane sčasoma junak legende.

Löwenstein je bil rojen v Bruslju. Njegov oče je bil skromen židovski kramar v zanemarjenem okraju belgijske prestolice. O materi, ki je sin ni poznal, se v rodbini nikoli ni govorilo, da je bila zelo odlična dama. Že kot deček je Löwenstein pomagal očetu v trgovini in v času, ko drugi mladeniči komaj dovrše srednješolske študije, je mladi Löwenstein že povečal očetovo kramarijo, tako da je imel vletrgovino, ki mu je pomagala do ogromnega bogastva. Kakor večina milijonarjev, je začel tudi Löwenstein z malim. Iz Belgije je razpredel svoje trgovske mreže v Francijo in Anglijo, pozneje pa tudi v Ameriko. V Angliji je kupil med svetovno vojno veliko posestvo in že med vojno je imel poslovne stike z mnogimi evropskimi državami. Po vojni, ko so močnejše njegove vrste lahko ribarili v kalnem, je pa kmalu obogatel in postal eden prvih evropskih finančnih magnatov. Udeležen je bil pri vseh večjih ameriških, kanadskih, avstralskih in afriških koncernih. Povsod je imel sijajno opremljene palače. Imel je tudi celo eskadrilo letal, s katerimi je potoval po svetu sam ali v spremstvu svojih tajnikov. — Imel je tudi luksuzna letala, s katerimi je prevažal svoje goste ali pa delal izlete, kakor drugi bogataši z avtomobili. Noč in dan je bil v stalni telefonski in radio-brzovjni zvezi z vsemi večjimi mesti.

Poleg krasne vile v Biarritzu je imel še 15 vil za svoje tajnike in osobe. — Pred dvema letoma so mu ukradli mednarodni vlomilci v Biarritzu samo draguljev za 15 milijonov frankov. Takrat se je mnogo govorilo o njegovem ogromnem premoženju. Ko se je mudil pred leti v Ameriki, so ga občudovali celo ameriški milijardirji, ker je najemal za svoje sotrudnike in prijatelje cela nadstropja v najelegantnejših hotelih. Löwenstein je bil tudi navdušen sportnik. Zanimal se je zlasti za konjske dirke. Predlanskim je dobil s svojim konjem na dirkah v Franciji prvo nagrado. Znana je njegova fotografija, na kateri se vidi, kako mu prezident Doumergue čestita k zmagi.

Največji uspeh je dosegel takoj po svetovni vojni, ko je kupil za bagatelo delnice velike barcelonske družbe, ki je bila pred konkurzom. Tu je zaslužil ogromne milijone, s kateri je preplaval vsa velika železniška, tekstilna, cestno-železniška in elektrotehnična podjetja v Mehiki, Angliji, Franciji, Ameriki in

Kanadi. Löwenstein je držal v svojih rokah petino trgovskega sveta. Zato ni čuda, da je pred dvema letoma ponudil Belgiji 50 milijonov dolarjev posojila. Toda mož je imel zadnja leta slabe živce. Postal je morfinist in s tem bi se dalo pojasniti, da mu je postalo med poletom nenadoma slabo.

Rokavski zaliv že več dni preiskujejo posebne komisije, toda o Löwensteinovem truplu ni duha ne sluha. Pilot in mehanik še vedno trdita, da je Löwenstein padel iz letala in da so vse druge govorice izmišljene. Razširile so se tudi vesti, da je prispel s parnikom »Flamande« v angleško pristanišče Tilbury zagonečen potnik, ki je zelo podoban Löwensteinu. Pristaniški komisar pa pravi, da je izključeno, da bi pristaniške oblasti pri pregledu potnih listov ne opazile Löwensteina.

Glede na razne govorice je Löwensteinova rodbina izjavila, da o bankirjevi smrti ne more biti dvoma. Löwensteinova rodbina je prepričana, da gre za smrtno nesrečo, nikakor pa ne za samomor. Belgijske oblasti so zahtevale iz Anglije Löwensteinovo letalo, da ga pregledajo strokovnjaki.

Umor iz ljubosumnosti

V vasi Wagendorf pri St. Vidu blizu Gradca je v torek umoril splošno znani graški prekajevalec Wagner svoja dva dr. Langbauerja, profesorja na realki v Brucku ob Muri. Vzrok zločina je bila ljubosumnost. Wagner je živel do zadnjega v prav srečnem zakoncu s svojo ženo Ano, ki mu je rodila pet otrok, od katerih sta dve hčeri že prav dobro poročeni, starejši sin sodeluje v očetovi trgovini, dočim sta mlajši sin in pa šestletna hčerka še nepre- skrbljena.

Pred meseci se je pa prijateljstvo med Wagnerjevo ženo in njegovim svakom prof. dr. Langbauerjem, ki je poročen z njegovo sestro, nenadoma spremenilo v nedovoljeno intimno razmerje, kar ni dolgo ostalo prikrito varanemu možu, zlasti še, ker je o razmerju govorilo že vse mesto. Wagner je nekaj časa mirno trpel, ker je upal, da se bo žena izpametovala in prekinila sramotno razmerje. Ker se pa to ni zgodilo, je Wagner sklenil krvavo maščevanje za svojo sramoto.

V torek je takoj po kosilu poklical k sebi starejšega sina, kateremu je vel pripravi avtomobil, s katerim sta se kmalu odpeljala v Wagendorf, kjer se je mudil profesor Langbauer na počitnicah. Sin niti od daleč ni slutil očetove grozne namere. Avtomobil sta pustila v bližini tamkajšnje orožniške postaje in se nato peš napotila na Langbauerjevo stanovanje. Ker ga nista našla doma, sta ga odšla iskat in ga po kratkem iskanju našla pri nekem kmetu. Vsi trije so se v mirnem razgovoru vrnili na profesorjevo stanovanje in sedli za mizo pred hišo. Profesorjeva gospodinja jim je hotela servirati matico, ki jo je pa Wagner odklonil, na-

kar se je ona vrnila v hišo. Kmalu je žena začela izpred hiše strel in prestrašena odhitela na prosto. Nudil se ji je grozen prizor. Njen najemnik, profesor Langbauer, je ležal nepremičen na tleh, iz prsi pa je pa v močnem curku lila kri. Bil je zadet naravnost v srce in je obležal na mestu mrtev.

Wagner je bil po dejanju popolnoma miren in je sam odšel k ondotnemu županu, kateremu je hladnokrvno povedal, kaj da je storil. Orožnikom se je pustil brez odpora aretirati. Pri zaslišanju je izjavil, da prevelike sramote ni mogel več prenašati, zlasti ne zato, ker je že vse mesto javno govorilo o tem in ker je njegova žena v zadnjem času vedno pogosteje obiskovala profesorja Langbauerja v njegovem počitniškem bivališču v Wagendorfu. Po kojni profesor je bil splošno priznana in visoko cenjena učna moč v avstrijskih profsorskih krogih.

Klub stoletnih

V Ameriki so ustanovili nov klub, čigar člani postanejo lahko samo starejši najmanj 100 let. To je mednarodni klub, ki naj zbore v svojem okrilju starejše moške vsega sveta pod pogojem, da priznavajo klubova pravila in načela. Pripravljalni odbor je prišel z ameriško propagando in je poslal v Evropo sodnika Neila, da bi nabiral članke in sicer v prvi vrsti take, ki bodo delali s svojim družabnim položajem in delovanjem klubu čast in dobro reklamo.

Članstvo je Neil najprej ponudil znamenit pisatelju Shawu. Ta znameniti angleški pisatelj je že nad 70 let star, a je telesno in duševno tako čil, da bi mu nihče ne prisodil 50 let. Vse prosti čas porabi za fizično delo in sport. Vse njegove misli so usmerjene na bodočnost. Ameriški emisar Neil ga je opetovano posetil in se zanimal za vse podrobnosti njegovega življenja. Shaw je vegetarijanec. Namesto čaja pije vodo. Alkohol in tobaka se niti ne dotakne. Preživlja se večinoma s sadjem in zelenjavo.

Neil je posetil tudi Mussolinija, da bi ga pridobil za klub stoletnih. Tudi pri njem se je zanimal za način življenja in prehrane. Mussolini se strogo drži diete. Je večinoma zelenjavo, sadje in ribe. Mese je zelo malo. Neil se je čudil, da more Mussolini tako malo jesti in toliko delati. Mussolini je namreč samo opoldne in zvečer. Vsak dan popije štiri steklenice mleka. Kave, vina in makaronov ni nikoli na njegovi mizi. Mussolini sploh ne kadi. Kadar je, hoče imeti popoln mir in ne dovoli, da bi ga kdo motil.

Stroge diete se drži tudi 70letni papež Pij XI., ki je še vedno krepak in čil, kakor da bi bil star 40 let. Najljubša papeževa hrana so ribe.

Ali že imate Album slovenskih književnikov? — Naročite ga pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Svetujemo Vam nabavo samo edino najboljše in trpežno



kolo „Gritzner“

nizke cene, tudi na mesečna odplačila pri Josip Petelinc-u Ljubljana. Telefon šte. 2913.

Ključav. pomočnik

išče službo, gre tudi za slugo ali vratarja. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Trezen 1295«.

Malinov sok

izvrsten, pristen, dobite pri Lovro Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica. 1297

Gostilno

na prometnem kraju na deželi iščem v najem event. kupim z vsem inventarjem. Dopise na upr. »Sl. Naroda« pod »Gostilna 1293«.

Žimnice

predelujem po 35 Din. Izdelujem vsa tapetiška dela po najnižjih cenah. Priidem delat tudi na dom. Slavič Franc, tapetnik, delavica: Zabjak 14 1288

□□□□□□□□□□

Pri hudi vročini Vam nudi izborno, hladčo pijačo znani

Piccoli-jev malinovec

vkuhan z najfinjšim sladkorjem; je naraven brez umetne barve in ne vsebuje nikakih kemičnih dodatkov za konzerviranje. 69-T

Oddaja na drobno in veliko. Cena nizka. LEKARNA DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c.

Stanovanje 2 sob

kuhinje in s kopalnico išče uradniška družina. Vselitev 1. avgusta. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Čistost 1282«.

Opremljeno sobo

z električno razsvetljavo in s separatnim vodom išče gospodična v sredini mesta. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »15. julij 1281«

Prodajam izborni salonski gramofon

angleški fabrikat (Columbia) na elektr. pogon. Ogleda se od 10 do pol 14. na Ahacjevi cesti 10, II. stop., 2. nadst., vrata 46 1277

Otroško posteljico

z žimnico, dobro ohranjeno, čisto, takoj kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Sl. Naroda« pod »Posteljica 1294«.

Inserirajte v Slov. Narodu!

Mali oglasi v »Slovenskem Narodu« so popoldne najbolj čitana, najcenejša in najuspešnejša posredovalnica za službe, prodaje, nakup, nepremičnine, lokale, stanovanja, priporočila, kapital itd. itd. V SVOJO LASTNO KORIST NAJ SE JIH VSAKO POSLUŽUJE, KER MORAJO IMETI NAJBOLJŠI USPEH!

Uprava, Ljubljana, Knaflcova ulica št. 5

KNJIGE, BROŠURE, ČASOPISE, VSAKOVRSNE TISKOVINE ZA DRUŠTVA, POSELTNICE, OSMRTNICE I.T.D. I.T.D. IZDELUJE LIČNO. HITRO IN POCENI NARODNA TISKARNA V LJUBLJANI, KNAFLOVA ULICA ŠTEV. 5

Trgovsko opravo

popolnoma novo, poceni prodam. Naslov v upr. »Sl. Nar.« 1303

Adopcija

Brhko, zdravo deklico boljših staršev vzamem za svojo. Prosim nemške ponudbe pod »Adopcija« na upravo »Sl. Naroda«. 1300

Žimnice

(modroce) predelujem po 35 Din in vsa tapetiška dela po najnižjih cenah. Priidem delat tudi na dom. Slavič Franc, tapetnik. Delavica: Zabjak 14. 1299

Trgovski pomočnik

izurjen v specerijski trgovini, išče službo v Ljubljani event. gre za skladiščnika. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Ljubljana — 1301«.

Dijake

sprejme uradniška družina z vso oskrbo. Mesečno stane vsa oskrba 600 Din. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Zračno 1302«.

Radi preselitve

prodajam ure, zlatino, srebrnino, briljante, stenske ure, budilke itd. s 25% popustom 12-5

Ivan Pakiž, Ljubljana, Star. trg št. 20

Trgovina se preseli 1. avg. Pred škofijo 15

Mnogim še ni znano,

da želodčne in črevesne bolezni, glavobol, nervozo, pomanjkanje spanja, slab tek, zlato žilo povzroča slaba prebava, katero najučinkovitejše odpravi znani eliksir »FIGOL«. Prepričajte se tudi vi, da preizkušena zdravila specialiteta »FIGOL« eliksir uredi prebavo in vam vrne zdravje. »FIGOL« izdeluje in razpošilja po pošti proti povzetju — navodili uporabe lekarne

DR. Z. SEMELIC, DUBROVNIK 2

Preizkusna steklenica z omotom in poštino 40.— Din.

Originalni zabojček s 3 steklenicami 105 Din, z 8 steklenicami pa 245 Din.

Veljavne zahvalnice o uspešnem delovanju »Figolae« dosepevajo dnevno.

Edini pristni

malinovec

limonov sok, oranžni sok in sadne

marmelade

priporoča trdka

Srečko Potnik in drug

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov in marmelad.

LJUBLJANA

Metelkova 13

Telefon 2110